

การใช้เครื่องมือทางการเกษตร

ว่าที่ร.ต.หญิงนงนภัส บุญภิละ

หักเรียนคิดว่า
เครื่องมือทางการเกษตร
มีความจำเป็นอย่างไรต่อเกษตรกร

ความสำคัญของการเกษตร

การเกษตรมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์

การเกษตรเป็นอาชีพหลักของประเทศไทย

ทำให้การเกษตรมีความสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และพัฒนาประเทศ

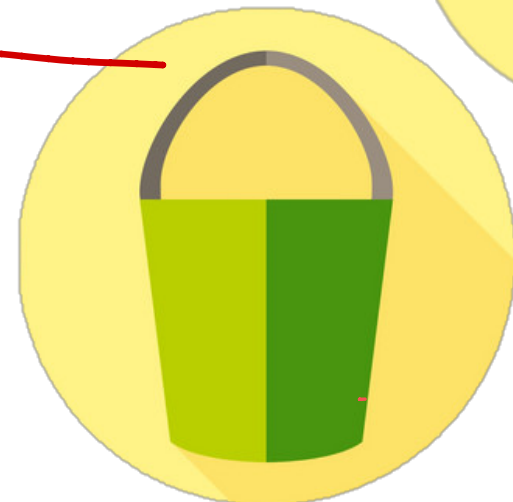
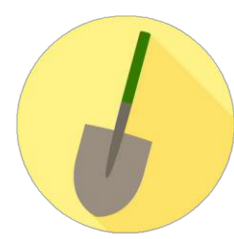
เครื่องมือเกษตร หมายถึง

สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือคิดค้นประดิษฐ์ขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถทำงานได้สะดวกขึ้น
ใช้เวลาในการทำงานน้อยลง เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
ซึ่งทำให้ได้ผลผลิตมากขึ้น

ประโยชน์ของเครื่องมือทางการเกษตร

- ☐ ช่วยทุ่นแรงในการทำงานให้กับเกษตรกร
- ☐ ช่วยทุ่นเวลาให้กับเกษตรกร
- ☐ ช่วยทำให้เกษตรกรทำงานได้มากขึ้นในเวลาเท่าเดิม
- ☐ ช่วยให้เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายในการจ้างแรงงานคน
- ☐ ช่วยให้เกษตรกรมีความปลอดภัยในการทำงานมากขึ้น

เครื่องมือเกษตร แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

เครื่องมือ
สำหรับปลูกพืช

~~เครื่องมือ
สำหรับเลี้ยงสัตว์~~

งานดิน
งานฟ้า

เครื่องมือ สำหรับปลูกพืช

□ เครื่องมือในการเตรียมดิน

เครื่องมือทางการเกษตรที่ใช้เตรียมพื้นที่สำหรับการเพาะปลูกพืช

เช่น **การกำจัดวัชพืช การขุดดิน และการพรวนดิน**

โดยการเตรียมดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้

พื้นดินมีสภาพเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช

ได้แก่

มีดดาบหญ้า

ใช้สำหรับกำจัด
วัชพืช หรือกิ่งไม้ที่
มีขนาดเล็กที่ขึ้นใน
พื้นที่เพาะปลูก

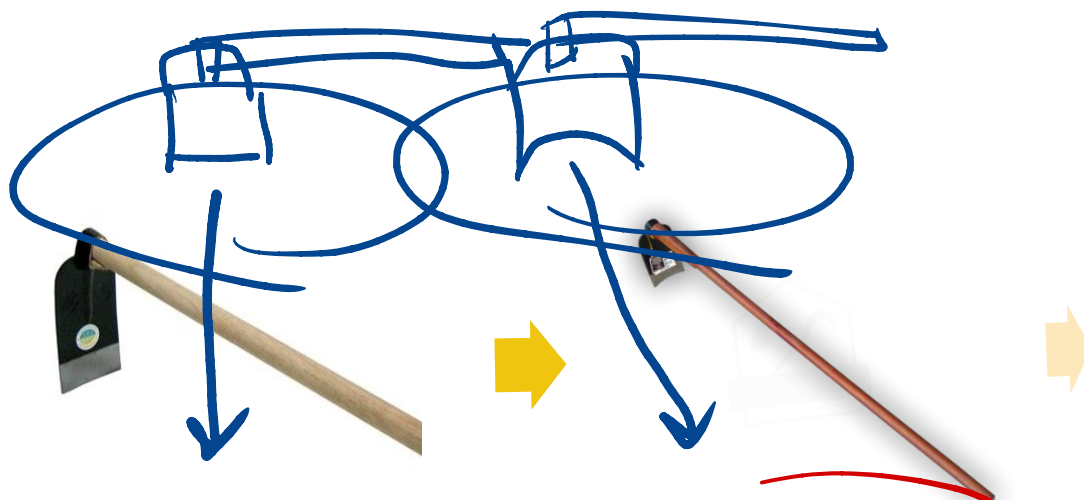
มีดโต้, มีดพรวน

ใช้สำหรับการตัด
กิ่งไม้ที่มีขนาด
ใหญ่หรือรากต้นไม้
ที่ขึ้นในแปลงปลูก

เครื่องตัดหญ้า

ใช้สำหรับกำจัด
วัชพืชในบริเวณ
กว้างหรือสนาม
หญ้า

จอบถาก

ใช้สำหรับถากหน้า
ดินเพื่อกำจัด
วัชพืชและใช้ใ
การพรวนดิน

จอบขุด

ใช้สำหรับการขุดดิน
พลิกหน้าดิน ยกร่อง
หรือตากแต่งคันดิน

เสียม

ใช้สำหรับขุดดิน
ยกร่อง หรือ
ตากแต่งคันดิน

คราด

ใช้สำหรับปรับ
ระดับดินให้เรียบ
ส่ำเสมอหรือชำ
กำจัดวัชพืช

ช้อนปลูก

ใช้สำหรับขุดหลุม
ขนาดเล็กๆ ย้ายปลูก
ต้นกล้าผัก หรือใช้
พรวนดินรอบโคนต้น

รถแทรกเตอร์

ใช้สำหรับเตรียมดิน
ในพื้นที่กว้าง
เช่น
ทำนา ทำไร่

❑ เครื่องมือในการให้น้ำแก่พืช

เครื่องมือที่ใช้สำหรับให้น้ำแก่พืช

การให้น้ำแก่พืชควรให้ในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการใช้ของพืช โดย

เลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะสมกับชนิดของพืชในแต่ละช่วงการเติบโต

เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่พืชมากที่สุด

ได้แก่

ขัน ถัง แครงสาด หรือกระบวยน้ำ

เหมาะสำหรับการให้น้ำพืชที่มีลำต้นแข็งแรง จำนวนไม่มาก อยู่ใกล้แหล่งน้ำ

บัวรดน้ำ

เหมาะสำหรับการให้น้ำพืชที่มีลำต้นขนาดเล็ก หรือต้นกล้า ซึ่งปลูกในพื้นที่ไม่กว้างมาก ไม่ไกลจากแหล่งน้ำหรือเหมาะเอาไว้ปลูกเพื่อบริโภค

กระบอกพ่นน้ำ

เหมาะสำหรับการฉีดพ่นให้พืชที่มีขนาดเล็ก หัวฉีดสามารถปรับระดับได้ ตามความต้องการของพืช โดยทั่วไปนิยมใช้ขนาด 1 ลิตร

สายยางรดน้ำ

เหมาะสำหรับการให้น้ำพืชที่มีลำต้นแข็งแรง จำนวนไม่มาก อยู่ใกล้แหล่งน้ำ

อุปกรณ์ให้น้ำแบบพ่นเทียมหรือสปริงเกอร์

เหมาะสำหรับการให้น้ำพืชที่มีลำต้นขนาดเล็กหรือต้นกล้า ซึ่งปลูกในพื้นที่ไม่กว้างมาก ไม่ไกลจากแหล่งน้ำหรือเหมาะเอาไว้ปลูกเพื่อบริโภค

เรือติดเครื่องพ่นน้ำ

เหมาะสำหรับการให้น้ำพืชที่ปลูกแบบยกร่องและมีร่องน้ำ หักมาให้มาในพื้นที่ เขตภาคกลาง

❑ เครื่องมือในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

เครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรู คือ เครื่องมือที่ใช้สำหรับฉีดพ่นสารเคมีในการป้องกันศัตรูพืช เช่น **วัชพืช แมลงศัตรูพืช และโรคพืช** ที่ทำความเสียหายแก่พืชปลูก เครื่องมือในกลุ่มนี้ได้แก่

เครื่องพ่น
สารเคมี
แบบมือโยก

เครื่องพ่น
สารเคมี
แบบไฟฟ้า

เครื่องพ่น
สารเคมี
ชนิด
เครื่องยนต์

□ เครื่องมือในการขยายพันธุ์พืช

มีดติดตาต่อกิ่ง

ลักษณะใช้งาน: ใช้สำหรับงานขยายพันธุ์พืช

เช่น การติดตา การต่อกิ่ง

กรรไกรตัดกิ่ง

ลักษณะใช้งาน: ใช้สำหรับการตัดแต่งกิ่งไม้ที่มีขนาดเล็กๆ

หรือตัดกิ่งไม้ในการขยายพันธุ์

□ เครื่องมือในการเลี้ยงสัตว์ (โรงเรือนและอุปกรณ์)

สัตว์เศรษฐกิจในประเทศไทยที่นิยมเลี้ยงกัน

ได้แก่ ไก่ สุกร โค ซึ่งโรงเรือนและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเลี้ยงจะมีความแตกต่างกัน

ตามชนิดและขนาดของสัตว์ที่เลี้ยง

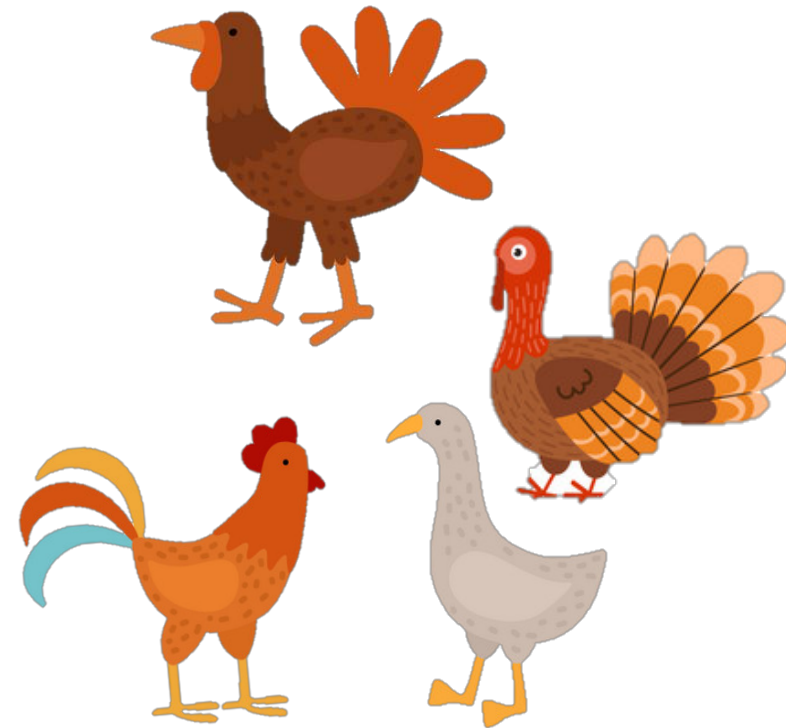
ดังนั้น ผู้เลี้ยงจึงควรเลือกโรงเรือนและอุปกรณ์

ให้มีความเหมาะสมและตรงตามต้องการของสัตว์แต่ละชนิด

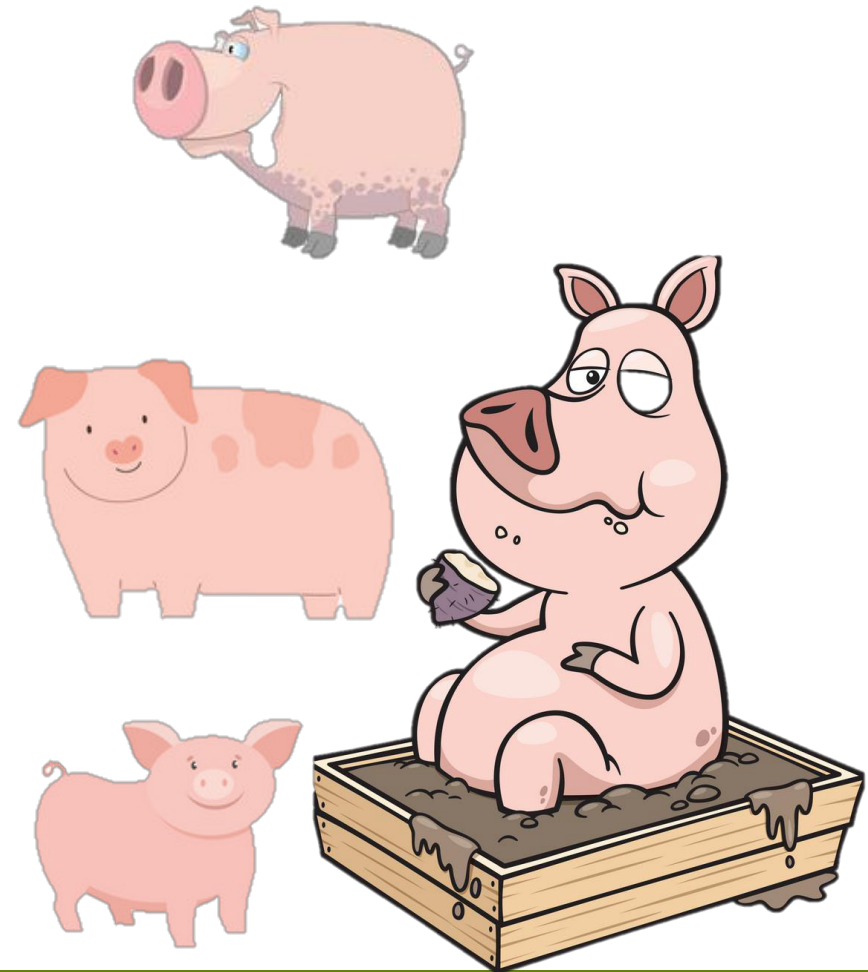
โรงเรือน และอุปกรณ์เลี้ยงไก่

1. **โรงเรือน** ใช้ป้องกันแสงแดด ฝน และศัตรูต่างๆ มีทั้งระบบเปิดและระบบปิด ควรมีวัสดุรองพื้นคอก เช่น แกลบ ขี้เลื่อย หรือฟางแห้ง
2. **อุปกรณ์ในการกกไข่** เช่น หลอดไฟหรือขดลวดความร้อน ใช้สำหรับเพิ่มอุณหภูมิและให้ความอบอุ่นแก่ลูกไก่
3. **อุปกรณ์ให้น้ำ** เช่น ขวดน้ำ ถังน้ำ หรือรางน้ำ เป็นภาชนะสำหรับกักเก็บน้ำไว้ให้ไก่กิน
4. **อุปกรณ์ให้อาหาร** เช่น ถาดแบน รางอาหาร หรือถังอาหาร เป็นภาชนะสำหรับใส่อาหารไว้ให้ไก่กิน
5. **รังไข่** เป็นพืชที่สำหรับวางไข่ให้ไก่วางไข่ทำจากวัสดุหลายชนิด เช่น กล้อง ตะกร้า ถาด หรือไม้
6. **คอนนอน** ใช้สำหรับให้ไก่เกาะนอนเวลากลางคืน ควรสูงกว่าพื้นเล็กน้อย

โรงเรือน และอุปกรณ์เลี้ยงสุกร

1. **โรงเรือน** โรงเรือนทั้งแบบระบบเปิดโล่ง และระบบปิดที่มีการระบายอากาศด้วยพัดลม
2. **ไฟกก** ใช้สำหรับเพิ่มอุณหภูมิแก่สุกรแรกคลอด
3. **อุปกรณ์ให้น้ำ** เช่น **รางน้ำ จับน้ำอัตโนมัติ** เป็นต้น เป็นภาชนะสำหรับใส่น้ำให้สุกร
4. **อุปกรณ์ให้อาหาร** เช่น **รางอาหาร รางซีเมนต์ ถังอาหาร** เป็นต้น
5. **พื้นคอก** พื้นคอกใหญ่จะเป็นพื้นซีเมนต์ ส่วนเพราะทำความสะดวกง่ายและทนทาน

โรงเรือนและอุปกรณ์ โคเนื้อ โคนม หรือกระบือ

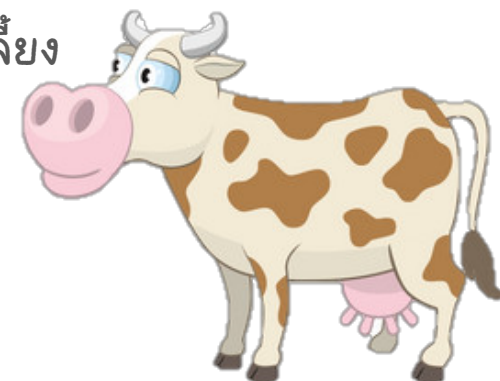
1. โรงเรือน สร้างด้วยวัสดุคงทนถาวรและไม่เกิดอันตรายต่อสัตว์ ควรมีหลังคาสูงโปร่ง พื้นควรเรียบและไม่มีน้ำขัง เพื่อให้โคเนื้อ โคนมหรือกระบือพักอาศัยได้สะดวกสบายในเวลากลางคืน และควรมีวัสดุบังลมบังความร้อนให้แก่สัตว์

2. พื้นที่เลี้ยง ควรมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนสัตว์ที่เลี้ยง เพื่อไม่ให้เกิดความแออัดของสัตว์

3. ขอบบังคับ สัตว์เป็นบริเวณที่สร้างขึ้นเพื่อเอาไว้ดูแลรักษาสัตว์ในกรณีที่สัตว์ป่วย

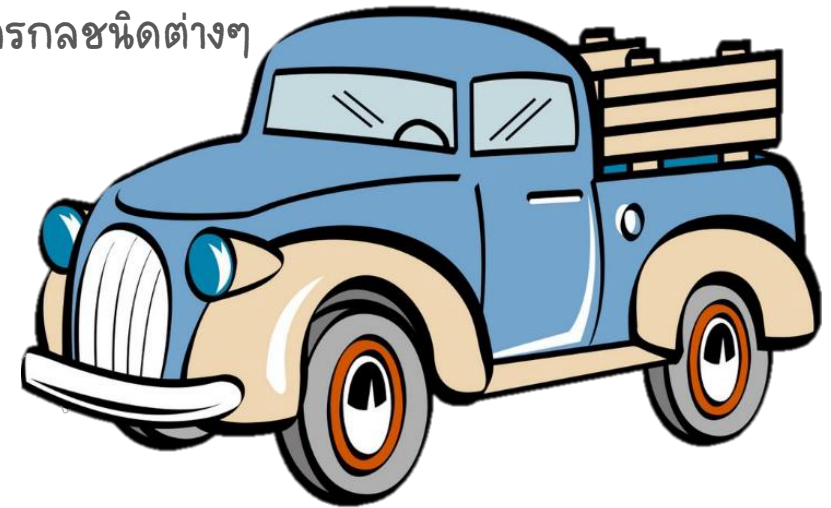
4. อุปกรณ์ให้น้ำ เช่น วงซีเมนต์ ถังน้ำ เป็นต้นเป็นภาชนะบรรจุน้ำกินสำหรับสัตว์

5. อุปกรณ์ให้อาหาร เช่น ถังเหล็ก ถังซีเมนต์ เป็นต้นเป็นภาชนะใส่อาหารสำหรับสัตว์เลี้ยง

❑ หลักการใช้เครื่องมือทางการเกษตร เพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

1. ควรเลือกใช้เครื่องมือให้ถูกต้อง และเหมาะกับงานที่ปฏิบัติ เช่น งานเตรียมดิน งานปลูกพืช งานขยายพันธุ์สัตว์
2. ควรเลือกซื้อเครื่องมือที่มีคุณภาพดีสามารถหาอะไหล่ซ่อมแซมได้ง่าย
3. ก่อนใช้งานเครื่องจักรกลควรศึกษาคู่มือวิธีการก่อนใช้งานเสมอ
4. ก่อนใช้งานเครื่องมือแต่ละชนิด ควรตรวจสอบเครื่องมือก่อนเสมอ ถ้าชำรุดระหว่างใช้งานควรหยุดใช้งานและซ่อมแซมทันที
5. ไม่ควรเล่น หรือหยอกล้อกันในขณะปฏิบัติงาน เพื่อความปลอดภัย
6. ก่อนปฏิบัติงาน หากร่างกายอ่อนเพลียไม่ควรใช้งานเครื่องจักรกลชนิดต่างๆ
7. ควรแต่งกายให้เหมาะสมและรัดกุมในการปฏิบัติงานทุกครั้ง

□ วิธีการเก็บรักษาเครื่องมือทางการเกษตร

1. ทำความสะอาดเครื่องมือทุกครั้ง
2. หยอดน้ำมันเครื่องหรือจาระบี เพื่อป้องกันสนิมกับเครื่องมือที่มี ส่วนประกอบของเหล็ก
3. หากชำรุดหรือเสียหายควร ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนอะไหล่ทันที
4. จัดหาพื้นที่จัดเก็บเครื่องมือ ให้เหมาะสมกับเครื่องมือแต่ละชนิด
5. จัดวางเครื่องมือเครื่องใช้ให้เป็นระเบียบ

